

MIKKELIN HIIPPAKUNNAN PIISPA

Mikkeli 24.4.2020

Hyvät kirkkoherrat

Maakunnallisissa turvallisuusfoorumeissa ja alueellisissa valmiustoimikunnissa on viime aikoina puhuttu yhä useammin sitko-viikoista. Tällä tarkoitetaan sitä, että yhä on maltettava noudattaa annettuja ohjeita. Vaikka rajoituksia osittain purettaisiinkin, se ei merkitse koronavirusepidemian katoamista maastamme. Siksi kaikkien yhteiskunnan toimijoiden tulee edelleen olla vastuullisia ja pitää kiinni ohjeistuksista.

Kirkkohallitus ja tuomiokapituli seuraavat aktiivisesti viranomaisten ratkaisuja. Mikäli lähiaikoina tulee uusia ohjeita kokoontumisrajoituksista, niiden vaikutuksista seurakuntiin tiedotetaan erikseen. Ymmärrettävästi erityisiä odotuksia liittyy jumalanpalveluksiin, kirkollisiin toimituksiin sekä kesän leiritoimintaan.

Seurakuntien viikoittaista raportointia lääninrovastien kautta tuomiokapituliin on muutettu. Muutos astuu voimaan 26.4.2020 alkaen. Lääninrovastit ovat olleet tästä yhteydessä kirkkoherroihin.

Tässä kirjeessä ei ole uusia ohjeistuksia, mutta sitäkin enemmän informaatiota ja tukiaineistoa.

1. Diakoniatyö poikkeusoloissa – usein kysytyjä kysymyksiä

Kirjeen liitteenä on ns. FAQ-dokumentti diakoniatyön korona-ajan tarpeisiin. Kyseessä ei ole niinkään uusi ohjeistus vaan aiemman ohjeistuksen sanoittamista kysymys-vastaus -muodossa. Aineisto on syytä saattaa tiedoksi diakoniatyöstä vastaaville viranhaltijoille.

2. Videovälitteisen perheneuvonnan tietoturva

Kirjeen lopussa on erillisenä tekstikokonaisuutena kokonaiskirkollinen ohje videovälitteisen perheneuvonnan tietoturvasta. Se on tarkoitettu perheasiain neuvottelukusten kaikille työntekijöille sekä työnantajanäkökulmasta tiedoksi seurakuntiin ja seurakuntayhtymiin.

3. Rakkausklintikka-neuvontapalvelu

Poikkeusolot saattavat kuormittaa perhe-elämää ja parisuhdetta. Kirkko on avannut Rakkausklintikka-nimisen neuvontapalvelun Terve.fi-sivustolla (<https://www.terve.fi/teemat/rakkausklintikka>). Rakkausklintikka-palvelussa kirkon perheneuvojat vastaavat lukijoilta tulleisiin parisuhdekysymyksiin.

Neuvontapalvelun lisäksi Rakkausklintikkaan kuuluu kaksi parisuhteisiin liittyvää blogialustaa. Rakkauden ammattilaiset -nimikkeen alla kirjoittavat kirkon perheneuvojat ja Rakkauden roihua taas ylläpitävät erilaiset parisuhteiden parissa työskentelevät kirjoittajat. Sekä Rakkauden ammattilaiset että Rakkauden roihu -blogit toimivat aiemmin Vauva.fi-sivuston yhteydessä.

4. Linkkejä monikulttuuriseen työhön

Monet kirkon työn piirissä olevat maahanmuuttajat saattavat olla hämmentyneitä ja epätietoisia koronaviruspandemiasta. Sakastiin on koottu linkkejä erikielisiin korona- käsitteleviin tietolähteisiin: <https://sakasti.fi/monikulttuurisuus/erikielista-tietoa-koronaviruksesta/>.

Lisäksi evl.fi/plus-sivustolle on koottu linkkejä erikielisiin hengellisiin sisältöihin sekä arkkipiispan koronavideo erikielisin tekstityksin: <https://evl.fi/plus/yhteiskunta-ja-kirkko/monikulttuurisuus/seurakunnat-ja-maahanmuuttajat/hengellinen-tuki/eri-kielisia-videoita#>.

5. Vuoden 2021 talousarviosuunnittelu

Kirkkohallituksen taloussuunnittelupäällikkö Pasi Perander on kirjannut ajatuksiaan vuoden 2021 talousarviovalmistelusta. Katsauksessa on myös tietoa Perlacon Oy:ltä tilatusta verotuloennusteesta, arvioperusteita vuoden 2020 kirkollisverotuotosta ja huhtikuun tilityksestä sekä muistutus lähestyvistä kesälomista. Katsaus julkaistaan Sakastissa sivulla <https://sakasti.fi/hallinto-ja-talous/seurakuntatalous/talouden-ennusteita/>. Katsaus on syytä saattaa tiedoksi erityisesti taloudesta vastaaville viranhaltijoille.

6. Suomi toimii -kampanja

Koronakriisissä voimistuu terveyden, turvallisuuden ja talouden haasteiden rinnalla huoli henkisestä jaksamisesta ja selviytymisestä kriisin aikana ja sen jälkeen. Valtioneuvoston kanslia käynnisti 17.4.2020 Suomi toimii -kampanjan, jonka tavoitteena on

- tukea henkistä kriisinkestävyyttä poikkeusolojen aikana ja sen jälkeen
- vahvistaa luottamusta, lujittaa yhteenkuuluvuuden tunnetta ja uskoa tulevaisuuteen
- tarjota luotettavaa tietoa ja työkaluja kriisin aiheuttamien tunteiden ja epävarmuuden käsittelyyn
- osoittaa yhteisen tekemisen ja kaikenlaisen auttamisen merkitys sekä antaa sille arvostusta.

Seurakuntien tehtävänä on jo kirkkolain nojalla (KL 25:15a) huolehtia henkisen tuen tarjoamisesta. Valitettavasti seurakuntien toiminta ei tullut millään tavalla esille kampanjassa. Tilanne on kuitenkin mahdollista korjata ja osoittaa, kuinka merkittävää työtä seurakunnissa tehdään juuri kampanjan tavoitteiden alueella.

Seurakuntien kannattaa jakaa aktiivisesti tietoa ja materiaalia sosiaalisessa mediassa ja käyttää aihetunnisteita #suomitoimii ja #yhdessä. Näin kirkon työ tulee näkyväksi ja osaksi kampanjaa. Kirkkomme on nyt virallisestikin liittynyt Suomi toimii -kampanjan yhteistyökumppaniksi.

7. Lyhytkestoista työnohjausta tarjolla

Poikkeustilanne saattaa aiheuttaa seurakuntien työntekijöissä erityisen työnohjaustarpeen. Kirjeen lopussa on erillisenä listauksena ne työnohjaajat, jotka ovat lupautuneet olemaan käytettävissä poikkeusolojen kriisityönohjaukseen.

Kriisiohjauksen tavoitteena on antaa lyhytkestoista (yhdestä viiteen kertaa) työnohjauksellista kriisiapua työntekijöille, jotka ovat työssään kohdanneet työkykyään vaarantaneita tai uhanneita tilanteita. Kriisitilanteessa työntekijöissä voi nousta esiin voimakkaita tunteita (vihaa, pelkoa, ahdistuneisuutta, surua, avuttomuutta), joiden purkaminen on työkyvyn ja ammatillisuuden säilymisen kannalta välttämätöntä. Esimiehillä on erityinen vastuu seurata työntekijöidensä henkistä jaksamista kriisitilanteessa ja ohjata heitä tarvittaessa hakemaan apua.

Kriisityönohjauksesta voi sopia suoraan työnohjaajan kanssa puhelimitse tai sähköpostitse.

8. Johtaminen poikkeusoloissa

Poikkeusolot haastavat monella tavalla johtajuutta ja esimiesten toimintaa. Keva on julkaissut aineiston Johda henkilöstön työkykyä poikkeustilanteessa. Aineisto löytyy linkistä <https://www.keva.fi/contentassets/118f9b2b789d495f92485a0ab2ad0045/johda-henkiloston-tyokyky-poikkeustilanteessa---ohjeita-esimiehille..pdf>

* * *

Viime viikkojen poikkeusolojen kokemuksia on moni kuvannut sanoilla epävarmuus, neuvottomuus, avuttomuus, voimattomuus. Pieni näkymätön virus on vienyt elämänhallinnan ja muuttanut normaalin arjen. Kuluva viikon psalmin jae on siksi niin lohdullinen: "Herra on avuttomien suojelija. Kun voimani uupuivat, hän tuli avukseni." (Ps. 116:6).

Työstänne kiittäen

Seppo Häkkinen

Videovälitteisen perheneuvonnan tietoturvaohjeistus

Kun asiakastyö tapahtuu videovälitteisesti tai puhelimella, on tarpeen kiinnittää erityistä huomiota tietoturvaan.

- Kun teet asiakkaalle varauksen Teams-palaverista, älä kutsu asiakasta mukaan palaveriin suoraan kalenterista, vaan kopioi linkki ja lähetä se asiakkaan sähköpostiin käyttäen salattua sähköpostia.
- Älä käytä samaa linkkiä useiden asiakkaiden kanssa
- Älä välitä henkilötietoja tai muita arkaluontoisia tietoja Teamsin kautta, vaan käytä siinä salattua yhteyttä (esim. salattu sähköposti).
- Jos keskuksellanne on ostopalvelusopimus, varmista, että käyttämänne ohjelmat ovat ostajan näkökulmasta riittävän turvallisia.
- Älä käytä asiakastyössä maksutonta zoomia. Käytä Teams tai Skype for Business -ohjelmia.
- Tila, jossa perheneuvoja tekee työtä, tulee olla riittävän äänieristetty niin, etteivät mahdollisesti muut talossa olevat kuule asiakkaan tai perheneuvojan puhumaa. Kuu- lokkeiden käyttö voi lisätä äänieristystä. Huolehdi, ettei kukaan ulkopuolinen tule tilaan, kun olet asiakkaan kanssa videopuhelussa tai puhelimessa. Hiljainen musiikki auttaa häivyttämään taustamelua.
- Muista pyytää asiakkaan suostumus henkilötietojen tallentamiseen. Informoi asiakasta selkeästi kaikista tallennettavista henkilötiedoista, niiden käyttötarkoituksesta sekä siitä, missä niitä säilytetään, kuka ne näkee ja milloin ne hävitetään. Asiakkaan suullinen suostumus henkilötietojen tallentamiseen on riittävä, mutta myös sähköistä allekirjoitusta voi käyttää. Pyydä asiakkaita palauttamaan täytetty henkilötietolomake salatulla sähköpostilla.
- Varmista, että tietosuojaselosteenne on ajan tasalla.

* * *

Lyhytkestoinen työnohjaus

Seuraavat työnohjaajat ovat lupautuneet olemaan käytettävissä poikkeusolojen kriisityöohjaukseen.

Juha Eklund

kirkkoherra
Sammonlahden seurakunta
puhelin: 040 3126 500

Mari Höfer

diakoniatyöntekijä
Haminan seurakunta
puhelin: 050 594 3881

Sirpa Koistinen

perheneuvoja
Lahden seurakuntayhtymä
sirpa.koistinen@evl.fi
puhelin: 050 345 6522

Sirkka Laine-Haimi
perheasiain neuvottelukeskuksen johtaja
Kouvolan perheasiain neuvottelukeskus
puhelin: 040 714 0556

Heikki Pelkonen
kirkkoherra
Launeen seurakunta
heikki.pelkonen@evl.fi
puhelin: 044 719 1206

Leena Varha
perheneuvoja
Kouvolan perheasiain neuvottelukeskus
puhelin: 040 714 0556

Elina Virmakoski
diakonissa
Langinkosken seurakunta
puhelin: 050 542 0940

Merja Vuorikari
hiippakuntas sihteeri
Työnohjaus Vuorikari
merja.vuorikari@evl.fi
puhelin: 050 543 0739